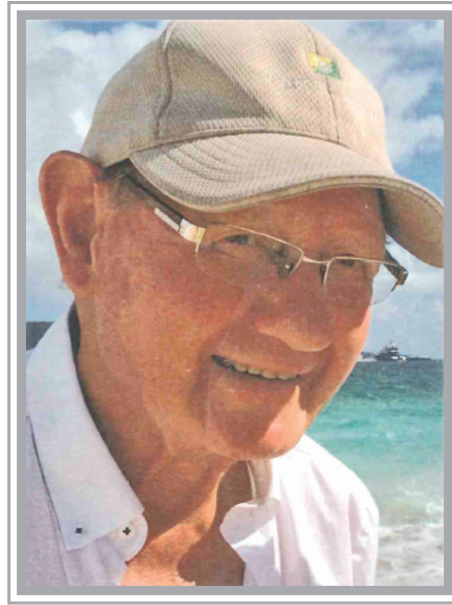

Louis Dekker – een boegbeeld in de bodemkunde is niet meer

COEN RITSEMA

In memoriam

Voormalig ESG-medewerker Dr. Louis Dekker is op 20 november 2019 na een kort ziekbed op 80-jarige leeftijd overleden. Louis is in totaal 47,5 jaar in dienst geweest in Wageningen bij achtereenvolgens Stiboka, het DLO Winand Staring Centrum en Alterra. Na zijn pensionering in 2004 werd Louis gastmedewerker bij Alterra en vanaf 2012 bij de leerstoelgroep Bodemfysica en Land Management van de Wageningen Universiteit. Louis is tot het eind van zijn leven actief geweest in de wetenschap, in totaal 63 jaar, hetgeen ongetwijfeld een record is voor Wageningen. Samenwerken met Louis was ronduit een voorrecht, hij had namelijk een aantal unieke eigenschappen die zeer goed van pas kwamen bij het doen van onderzoek en het ook inspirerend maakten voor anderen om daar aan deel te nemen.

Door zijn jarenlange ervaring was Louis een wandelende encyclopedie van de bodemkunde van Nederland en een vraagbaak voor veel collega's. Dit was het resultaat van zijn bodemkarteringsactiviteiten in de periode tussen 1956 en medio jaren '70. Louis was hier zeer bedreven in, maar had vooral ook oog voor rare patronen in het landschap en in de bodem. Daar was hij door gefascineerd en hij wilde graag begrijpen hoe die tot stand kwamen. Toen de bodemkartering in de jaren '70 op een lager pitje kwam te staan omdat er een kaartenserie

af was, kreeg Louis steeds meer tijd om zich met verdiepend onderzoek bezig te gaan houden.

Louis bleek een gedreven onderzoeker en raspuzzelaar te zijn die zijn onderzoek baseerde op uitvoerig waarnemen in het veld, meten en analyseren. Hij werkte daarbij onder andere jarenlang samen met Johan Bouma, Jan Hendrickx, Klaas Oostindie, Jan Wesseling, Tammo Steenhuis, John Nieber, Coen Ritsema en vele anderen. Veel collega's herinneren zich Louis van de karrenvrachten aan bodemonsters die ons gebouw in werden gebracht na lange velddagen, iets wat niemand begreep want dat was tot dan toe absoluut ongebruikelijk. Maar deze enorme hoeveelheden monsters, vaak van een enkel veld of kleine plot, brachten vele nieuwe inzichten in de bodemkunde tot stand, onder andere op het gebied van waterstroming in krimpende en zwellende kleigronden en het gedrag van waterafstotende gronden, iets waar Louis in de bodemkunde wereldberoemd mee is geworden.

Zijn onderzoeksresultaten trokken de aandacht vanuit het buitenland, en dit resulteerde in een toenemende stroom van buitenlandse reizen naar allerlei congressen, projectbijekomsten en plekken in het veld om onderzoek te doen, in onder andere Amerika, Mexico, Australië, Nieuw Zeeland, Thailand, Rusland en tal van landen in Europa. Tijdens deze reizen werd het nuttige vaak met het aangename verenigd. De reizen waren ook altijd een inspiratiebron voor nieuwe onderzoeksideeën die dan bij terugkomst werden uitgewerkt en uitgevoerd. Het idee om samen met Coen Ritsema op dezelfde dag te promoveren kwam ook tot stand tijdens een reis, tijdens het nuttigen van een aantal biertjes op een terras in Nieuw Zeeland. Niet snel daarna, in 1998, was Louis ook daadwerkelijk gepromoveerd onder supervisie van Prof. Johan Bouma en Prof. Reinder Feddes, een onvergetelijke gebeurtenis voor Louis, zijn familie en zijn vrienden.

Louis was een zeer begenadigd schrijver. In totaal heeft Louis meer dan 250 publicaties en rapporten geschreven, waarvan er nota bene meer dan 75 na zijn pensionering tot stand zijn gekomen! Louis wilde zijn kennis toegankelijk maken voor een zo groot mogelijk publiek en dat deed hij door in bijna 45 verschillende wetenschappelijke tijdschriften te publiceren. Dit had effect: veel collega's refereerden naar zijn werk, in totaal circa 10.000 keer, wat betekent dat zijn werk veel invloed heeft gehad op andere wetenschappers. Op dit moment wordt er nog bijna dagelijks naar zijn werk gerefereerd door andere wetenschappers vanuit de hele wereld in nieuwe publicaties. De verwachting is dat zich dit de komende decennia nog wel zal voortzetten. Dit past precies bij wat Louis vaak zei: "Wie schrijft, die blijft".

Louis heeft in totaal veertien publicaties in Stromingen gepubliceerd, waarvan er nog twee op korte termijn zullen verschijnen. Deze artikelen hebben stuk voor stuk prikkelende en intrigerende titels, bedoeld om de lezer nieuwsgierig te maken. Voorbeelden hiervan zijn onder andere IJzerbanden en ijzerwanden in onze zanden; Sluipwegen voor zakkend water; Zwammen in de weide: een nuchtere kijk in de bodem van een magische cirkel en Het legendarische gat van Wormer: Geen mysterie, raketinslag, waterput of daliegat, maar ontstaan

door droogte en scheurvorming in een verland petgat. Mooie stukjes proza die de lezer verleiden om direct het hele verhaal te verslinden!

Louis heeft daarnaast ook nog honderden presentaties gegeven voor boeren, tuinders, natuurorganisaties, golfbanen, studenten, wetenschappers en beleid-smakers en werd alom gewaardeerd door zijn heldere verhalen die vaak prachtig geïllustreerd waren met mooie foto's uit het veld.

Louis was een unieke man, een gedreven en succesvolle wetenschapper, een inspirerende en humorvolle collega, en een toonaangevend boegbeeld in de bodemkunde. We zullen zijn kennis, behulpzaamheid en humor missen, niet alleen als collega, maar ook als vriend.

Een reactie naar de familie van Louis kan verstuurd worden per post (ter attentie van Vera Dekker, Nieuwe Veenendaalseweg 220 C, 3911 MS Rhenen) of per mail (stelladekker@hotmail.com).

Auteur

Coen Ritsema, namens de leerstoelgroep Bodemfysica en Land Management, Wageningen Universiteit

